

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG GOGLEDD CYMRU

13 Mehefin 2025

TEITL: Sefyllfa alldro Refeniw a Chyfalaf BUEGC ar gyfer 2024/25

AWDUR: Dewi A. Morgan, Pennaeth Cyllid (Swyddog Cyllid Statudol y CBC)
Sian Pugh, Pennaeth Cynorthwyol Cyllid

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Pwrpas yr adroddiad hwn yw darparu sefyllfa alldro terfynol Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru (BUEGC) i'r Cyd-Bwyllgor Corfforedig Gogledd Cymru (CBC) ar gyfer refeniw a chyfalaf yn 2024/25.

2. Y PENDERFYNIADAU A GEISIR

- 2.1. Nodi a derbyn adroddiad alldro y BUEGC ar gyfer 2024/25 (Atodiad 1), sy'n cynnwys defnyddio £714,395 o grant Bargen Twf Gogledd Cymru i ddangos sefyllfa niwtral ar gyfer y flwyddyn.
- 2.2. Nodi a derbyn sefyllfa cronfeydd BUEGC (Atodiad 2).
- 2.3. Nodi a derbyn adolygiad cyfalaf diwedd blwyddyn BUEGC ar 31 Mawrth 2025 (Atodiad 4).

3. Y RHESYMAU DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1. Hysbysu'r CBC am sefyllfa ariannol y BUEGC ar gyfer refeniw a chyfalaf yn 2024/25.
- 3.2. Trosglwyddwyd rôl a swyddogaeth y BUEGC i'r CBC ar 1 Ebrill 2025, a oedd yn cynnwys staff, adnoddau, ymrwymïadau ac asedau ariannol, gan gynnwys y Cynllun Twf a'r cyllid.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 4.1. Caiff y BUEGC ei ystyried yn "gorff perthnasol mwy" yn unol â'r Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 (fel y'i diwygiwyd). Golyga hyn y bydd Datganiad Cyfrifon blynyddol yn unol â'r Cod Ymarfer ar Gyfrifo Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig yn cael ei gynhyrchu ar gyfer 2024/25 a'i gyflwyno i'r CBC maes o law.

5. GOBLYGIADAU ARIANNOL

Refeniw

- 5.1. Mae Atodiad 1 yn darparu dadansoddiad manwl o'r gwariant a'r incwm gwirioneddol fesul pennawd yn erbyn ei gyllideb yn 2024/25.
- 5.2. Y sefyllfa alldro net terfynol ar gyfer 2024/25 oedd tanwariant o £385,605, ac mae hyn wedi cynyddu o'r tanwariant o £205,405 a ragwelwyd yn yr adolygiad diwedd Rhagfyr 2024 yn bennaf oherwydd gostyngiad mewn gwariant ar sawl un o benawdau'r gyllideb. Er mwyn gadael sefyllfa niwtral am y flwyddyn, gofynnir i'r CBC gymeradwyo swm gostyngedig o £714,395 (o'i gymharu â'r gyllideb wreiddiol o £1,100,000) o grant y Fargen Twf i'w ddefnyddio i ariannu'r gwariant refeniw yn 2024/25.

Swyddfa Rheoli Portffolio

- 5.3. Mae tanwariant o £75,140 ar y Swyddfa Rheoli Portffolio a dangosir y prif danwariant ar y pennawd Gwariant Gweithwyr. Mae hyn yn bennaf oherwydd bod chwyddiant cyflog gwirioneddol ar gyfer 2024/25 tua 3% o'i gymharu â'r swm a gyllidebwyd o 6%. Cafodd arian gan y Gronfa Ffyniant Gyffredin hefyd ei ymestyn tan fis Mawrth 2025, felly defnyddiwyd y tanwariant yn y pennawd Cynlluniau Ffyniant Gyffredin i ariannu costau tri swyddog a oedd wedi'u cyllidebu yn flaenorol fel rhan o'r gyllideb graidd.
- 5.4. Defnyddiwyd rhan o'r tanwariant ar y pennawd Gwariant Gweithwyr i ariannu staff ymgynghori dros dro i gwmpasu rôl Rheolwr Rhaglen.

Gwasanaethau Cefnogol y Corff Atebol

- 5.5. Y tanwariant terfynol ar y pennawd hwn yw £41,730 sy'n ganlyniad i ostyniad yn y gwariant net ar bennawd gwasanaethau cefnogol y Corff Atebol (yr Awdurdod Lletya).

Cyd-bwyllgor

- 5.6. Y tanwariant terfynol ar y pennawd hwn yw £48,935, sy'n sgil tanwariant ar y Cefnogaeth Gyfreithiol Allanol, Ffioedd Cyllidol Allanol, Ffioedd Archwilio Allanol a'r Bwrdd Cyflenwi Busnes.

Prosiectau

- 5.7. Y tanwariant terfynol ar y pennawd hwn yw £65,034 ac mae hyn yn bennaf oherwydd costau a ystyriwyd yn flaenorol o fewn costau Datblygu Achosion Busnes y Prosiectau yn cael eu cyfalafu. Fodd bynnag, roedd galw mawr am gymorth cyfreithiol allanol i'r prosiectau yn ystod y flwyddyn.

Cynlluniau Grant

- 5.8. Mae'r gwariant o dan y pennawd hwn yn bennaf yn cynnwys cynlluniau Ynni Ardal Leol a Chronfa Ffyniant Gyffredin a ariennir gan grant a derbyniwyd estyniad ar y ddau brosiect tan fis Mawrth 2025, gan arwain at orwariant net o £96,820 yn erbyn y gyllideb flynyddol.
- 5.9. Mae'r gorwariant ar y prosiect Ynni Ardal Leol yn cael ei ariannu gan y grant dros ben fel y dangosir yn y rhan incwm tra bod y tanwariant ar y cynlluniau Ffyniant Gyffredin yn cael ei

ddefnyddio i ariannu'r gorwariant ar gostau gweithwyr y Gronfa Ffyniant Gyffredin yn ogystal â chyfrannu tuag at gostau gorbenion y Swyddfa Rheoli Portffolio.

Trosglwyddiadau i Gronfeydd wrth Gefn

- 5.10. Yng nghyfarfod y BUEGC ar 14 Chwefror 2025, cymeradwywyd cais gan y Swyddfa Rheoli Portffolio i drosglwyddo'r llog a dderbyniwyd yn 2024/25 a 2025/26 ar falansau grant Bargen Twf Gogledd Cymru i gronfa benodol i ariannu gofynion ychwanegol y llywodraeth a chostau datblygu prosiectau o 2025/26 a chadw capasiti y Swyddfa Rheoli Portffolio am ddwy flynedd ychwanegol y tu hwnt i Mawrth 2026. Mae'r rhan trosglwyddiadau i gronfeydd wrth gefn yn dangos y llog a dderbyniwyd o £2,800,231 a drosglwyddwyd i'r gronfa hon (cronfa adnoddau).

Cyfraniadau Ariannu

- 5.11. Mae'r prif ffrydiau incwm ar gyfer 2024/25 yn cynnwys cyfraniadau partneriaid, dyraniad refeniw grant Bargen Twf Gogledd Cymru, grant ynni Llywodraeth Cymru, Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU, cyfraniad y CBC ar gyfer secondiad staff a'r gronfa wrth gefn.
- 5.12. Dyraniad gwreiddiol y grant Bargen Twf Gogledd Cymru oedd £1,100,000, ond oherwydd y sefyllfa tanwariant net o £385,605 ar gyfer 2024/25, mae angen swm gostyngedig o £714,395 er mwyn gadael sefyllfa niwtral am y flwyddyn. Er bod grant Bargen Twf Gogledd Cymru yn grant cyfalaf, mae'r un hyblygrwydd ag awdurdodau lleol wedi cael ei ddefnyddio yn y ffordd y maent yn rheoli eu cyllid cyfalaf, gyda Cyngor Gwynedd yn dyrannu y grant Bargen Twf yn erbyn ei brosiectau cyfalaf ac yn rhyddhau gwerth refeniw cyfatebol i'r BUEGC i ariannu ei wariant refeniw.

Cronfeydd wrth gefn y BUEGC

- 5.13. Mae Atodiad 2 yn dangos y symudiadau mewn cronfeydd wrth gefn yn ystod y flwyddyn a'r balansau ar 31 Mawrth 2025.
- 5.14. Cyfanswm balans y gronfa wrth gefn a glustnodwyd ar 31 Mawrth 2025 oedd £210,977. Cymeradwyodd y BUEGC yn ei gyfarfod ar 14 Chwefror 2025 i £60,990 o'r gronfa yma gael ei ddefnyddio fel rhan o gyllideb 2025/26.
- 5.15. Balans y gronfa prosiectau ar 31 Mawrth 2025 oedd £29,167. Yn adolygiad Rhagfyr 2024, nodwyd y byddai'r gronfa yn cael ei ddefnyddio i ariannu costau prosiect Ynni Lleol Blaengar a gynhwysir ym mhennawd Datblygu Achosion Busnes y Prosiectau. Mae'r costau hyn wedi'u cyfalafu ond gan fod yr Achos Busnes Llawn eto i'w gymeradwyo, mae'r costau hyn wedi'u hariannu o'r gronfa prosiectau. Y costau am y flwyddyn oedd £123,133.
- 5.16. Balans y gronfa llog ar 31 Mawrth 2025 oedd £4,733,483.
- 5.17. Balans y gronfa adnoddau ar 31 Mawrth 2025 oedd £2,800,231 oherwydd trosglwyddo'r llog a dderbyniwyd yn 2024/25 ar balans grant Bargen Twf Gogledd Cymru.

Sefyllfa refeniw (2020/21 – 2024/25)

- 5.18. Mae Atodiad 3 yn dangos y sefyllfa refeniw dros y pum mlynedd diwethaf ac mae'n cynnwys y gwariant, ffynonellau incwm, sefyllfa alldro yn ogystal â'r symudiad mewn balansau cronfeydd

wrth gefn. Yn 2020/21 a 2021/22 trosglwyddwyd y tanwariant i'r cronfeydd wrth gefn tra yn 2022/23 i 2024/25 defnyddiwyd y tanwariant i leihau dyraniad y grant Bargaen Twf ar gyfer y flwyddyn. Yna caiff dyraniad y grant Bargaen Twf ei ail-broffilio gydag unrhyw danwariant ei ddefnyddio yn y gyllideb flynyddol ar gyfer y flwyddyn ariannol ganlynol.

Cyfalaf

- 5.19. Mae Atodiad 4 yn dangos adolygiad diwedd blwyddyn rhaglen gyfalaf y BUEGC ar gyfer 2024/25.
- 5.20. Cyfanswm gwariant hyd at 31 Mawrth 2025 yw £15.31m.
- 5.21. Mae gostyngiad net o £13.3m yn y gwariant yn 2024/25 ac mae hyn oherwydd llithriad ar bedwar phrosiect (Canolfan Prosesu Signal Digidol, Ynni Lleol Blaengar, Porth Caergybi a Safle cyn Ysbyty Gogledd Cymru) a phrosiect Gwaith Treulio Anaerobig Glannau Dyfrdwy wedi cael ei dynnu'n ôl. Fodd bynnag, mae dechrau prosiectau'r Canolfan Biotechnoleg Amgylcheddol, Canolfan Opteg a Pheirianeg Menter a'r Rhwydwaith Talent Twristiaeth yn ystod y flwyddyn wedi dod â rhywfaint o'u gwariant proffil ymlaen.
- 5.22. Mae'r gyllideb o 2.15% ar gyfer cyllido refeniw yn 2024/25 hefyd wedi gostwng i £0.71m i adlewyrchu y ffigurau alldro refeniw terfynol.

6. YMGYNGHORIADAU A GYNHALIWYD

- 6.1. Cyflwynwyd atodiadau'r adroddiad hwn i'r Bwrdd Portffolio ar 2 Mai 2025 a'r Is-bwyllgor Lles Economaidd ar 16 Mai 2025.

7. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 7.1. Mae Adran 12 o Ddeddf Archwilio Cyhoeddus (Cymru) 2004 yn nodi bod cyd-bwyllgor o ddau neu fwy o awdurdodau (lleol) yn gorff llywodraeth leol, ac mae adran 13 y Ddeddf yn mynnu bod y cyrff hyn yn cynnal cyfrifon sy'n ddarostyngedig i archwilio gan archwilydd allanol a gymeradwyr gan Archwilydd Cyffredinol Cymru.
- 7.2. Mae'r Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) yn mynnu bod yr holl Gyd-bwyllgorau yn paratoi cyfrifon diwedd blwyddyn. Lle mae'r Incwm neu wariant blyneddol dros £2.5m, pennir bod y cyd-bwyllgor yn "gorff perthnasol mwy" a bydd angen paratoi Datganiad Cyfrifon blyneddol yn unol â'r Cod Ymarfer ar Cyfrifo mewn Awdurdodau Lleol yn y Deyrnas Unedig.

ATODIADAU:

Atodiad 1	Sefyllfa Alldro Refeniw Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru 2024/25
Atodiad 2	Cronfeydd Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru
Atodiad 3	Sefyllfa Refeniw 2020/21 – 2024/25
Atodiad 4	Sefyllfa Cyfalaf Bwrdd Uchelgais Economaidd Gogledd Cymru 2024/25

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. Swyddog Monitro:

Dim sylwadau i'w hychwanegu o safbwynt priodoldeb.

ii. Swyddog Cyllid Statudol:

Awdur yr adroddiad.